

Basekaseki ba Palamente ke bo mang?

Basekaseki ba Palamente ke ditlhophha tse di farologaneng tsa ditheo tse di ikemetseng tse di dirang go tswelatsa bosiamisi jwa loago, temogo ya ditshwanelo tsa botho, le temokerasi e e matlaafetseng mo Aforikaborwa. Barulaganyi ba akaretsa Dullah Omar Institute, UWC (DOI); Equal Education Law Centre (EELC); Livity Africa (LA); Parliamentary Monitoring Group (PMG); Public Service Accountability Monitor (PSAM); The Right to Know Campaign (R2K); Social Justice Coalition (SJC); le Women on Farms Project (WFP).

Goreng tokomane eno ya dintlha?

Kokoano Bosetšhaba e sa ntse e akanya ka ga Tshisinyo ya go tlhoka Tshepo mo go Moporesitente. Kgotlatshekelo ya Molaotheo e setse e kopilwe go atlhola ka ga go pateletsa tiriso ya ditlhopho tsa sephiri. Mo kgetsing e nngwe e e farologaneng, Kgotlatshekelo ya Molaotheo e kopilwe go dira katlholo ka go tloswa mo tirong ka ntlha ya ditatofatso tsa ditlolomolao ga Moporesitente. Tse ke tshobokanyo e e ka ga dintlha tse Molaotheo o di laelang mabapi le gore Moporesitente o tloswa jang mo maemong a gagwe.

Go bona tshedimosetso ka botlalo

Ms Samantha Waterhouse (Dullah Omar Institute) swaterhouse@uwc.ac.za
Ms Gaile Fullard (Parliamentary Monitoring Group) info@pmg.org.za
Ms Zukiswa Kota (Public Service Accountability Monitor) z.kota@ru.ac.za
Prof. Jaap de Visser (Dullah Omar Institute) jdevisser@uwc.ac.za

TSHEKATSHEKO YA PALAMENTE

tokomane ya dintlha

TSA MELAO e e ka ga
go tloswa ga

MOPORESITENTE

Moporesistente o thophiwa jang?

Moporesistente o thophiwa ke Kokoano Bosets'haba ka tirisso ya pampiriithopho ya sephiri.

Moporesistente o tlosiwa jang mo maemong a gagwe?

Ka ga go tlosiwa mo maemong a gagwe ka ntlha ya ditatofatso tsa ditlalomolao

Tshisinyo ya go tlhoka Tshepo mo go Moporesistente

Tholotiro

Ka tirisso ya mefuta e le tharo:

Ka ga go tlosiwa mo maemong a gagwe ka ntlha ya ditatofatso tsa ditlalomolao

Kokoano Bosets'haba e ile go amogela tshisinyo ya go tlosa Moporesistente mo maemong a gagwe.

Moporesistente o bolelela Mmusakgotla wa Kokoano Bosets'haba ka ga tshweetso ya go rola tiro ya gagwe.

Ka ntlha ya mabaka afe?

- Ka ntlha ya dikgatako tsa molaotheo kgotsa molao ka kakaretso
- Ditlalomolao tse di masisi,
- Go palelwa ke go diragatsa ditiro tse a tshwanetseng ke go di dira.

tshweetso ya sepolotiki/sebele

Kgetsi e e kwa Kgotlatshekelong ya Molaotheo e e ka ga 'go tloswa mo tirong ka ntlha ya ditatofatso tsa ditlalomolao' e ka ga eng?

EFF, UDM le COPE ba kopile Kgotlatshekelo ya Molaotheo go laela Mmusakgotla wa Kokoano Bosets'haba go simolola ditsamaiso tsa go tloswa mo tirong ga Moporesistente ka ntlha ya ditatofatso tsa ditlalomolao. Kopo ya bone e amana le katholo ya Nkandla e e umakileng fa 'a paletswe ke go diragatsa, go sireletsa le go tlotla Molaotheo'.

g/t

Kokoano Bosets'haba ga e sa tlhole e na le tshepo go Moporesistente (k.g.r tshweetso ya sepolotiki).

Ka mofuta ofe wa bontsi?

Ka bontsi jwa pedi-tharong

Bontsi jo bo bonalang

g/t

Ka dithopho di le kae?

267

Dithopho di le **201**

g/t

Go ile go tswelala mo maemong a bone.

Ba ile go tswelala mo maemong a bone.

Ditona le batlatsatsona botlhe ba tshwanetse go rola tiro.

Ditona le batlatsatsona botlhe ba tshwanetse go rola ditiro tsa bone.

A Moporesistente o ile go tswelala go amogela ditshiamelo tsa gagwe tsa kwa tirong tshireleiso e e maleba (j) morago ga go tloswa mo maemong a gagwe?

Ga a ye go amogela ditshiamelo dipe tsa kwa tirong

Ba na le tshwanelo ya go amogela ditshiamelo tsa bone tsa tiro.

Ba na le tshwanelo ya go amogela ditshiamelo tsa bone tsa tiro.

Ke mang a ileng go tsena mo logatong lwa gagwe?

Motlatsamoporesistente

Mmusakgotla, go fitlha fa Kokoano Bosets'haba e tlhoma tokololo e nngwe.

Motlatsamoporesistente

Phatihatiro eno e ile go tladiwa jang?

Mo malatsing a le 30, Moathlodimogolo o tshwanetse go tsamaisa dithopho tsa go thophiwa ga Moporesistente yo mošwa.

A Ditokololo tsa Palamente di ka tlhophiwa mongwe le mongwe yo di mo batlang?

Molao ga o pateletse Ditokololo tsa Palamente go tlhophiwa ka mkgwa o rileng. Fela, Ditokololo tsa Palamente di na le go tlhophiwa go latela maemo a a setsweng morago ke baeteledipele ba lekokole la bone. Go na le matshwenyego a gore maemo a lekokole ka ga ntlha e e rileng a ka farologana le mogopolo wa dikgaolothopho tsa bone (k.g.r batho ba ba tlhophileng lekokole). Fa Tokololo nngwe ya Palamente e ka dira tlhopho e e kgathanong le maemo a lekokole, le ka tsaya dikgato tsa kgalemo kgathanong le ene. Se se kaya gore a ka tloswa mo maemong a gagwe a Palamente kgotsa tokololo nngwe ya lekokole e ka tsenngwa mo maemong a gagwe. Pharologano ya se e ka nna fela fa 1) go se na maemo a lekokole a a tshwanetseng go latelwa, k.g.r fa lekokole le letlelela Ditokololo tsa Palamente tsa lone go tlhophiwa go latela ditumelo tsa bone kgotsa matswalo a bone, kgotsa 2) dithopho e nna tsa sephiri gore baeteledipele ba lekokole ba se ke ba itse gore Tokololo ya Palamente nngwe le nngwe e thopile jang.

g/t

A dithopho tsa Moporesistente di diragala ka tirisso ya dithopho tsa sephiri?

Ee, Moporesistente o thophiwa ka tirisso ya dithopho tsa sephiri

g/t

A go tlhophiwa mo Tshisinyong ya go tlhoka Tshepo mo go Moporesistente kgotsa mo tharabololong ya go tloswa mo tirong ka ntlha ya ditatofatso tsa ditlalomolao go diragadiwa ka tirisso ya dithopho tsa sephiri?

Nnyaa. Melao ya Palamente ga e abelane ka taelo ya tirisso ya dithopho tsa sephiri mabapi le Tshisinyo ya go tlhoka Tshepo mo go Moporesistente kgotsa mo tharabololong ya go tloswa mo tirong ka ntlha ya ditatofatso tsa ditlalomolao. Ka jalo tseno di dirwa ka tirisso ya dithopho tse e seng tsa sephiri.

g/t

A katholo eno e kile ya gwethiwa mo malobeng?

Ee. Ka 2015, AGANG SA, COPE le UDM ba ne ba kopa Kgotlatshekelo e Kgolwane ya kwa Kapa Bophirima go dira katholo mabapi le go dira dithopho tsa go tloswa ga Moporesistente ka tirisso ya dithopho tsa sephiri. Kgotlatshekelo e ne ya dira katholo ya gore ga e na dithata tsa go laela Palamente go e diragetse jang ditsamaiso tsa yone tsa dithopho le gore ke yone fela e tshwanetseng go tsaya tshweetso e e jalo.

g/t

Ka 2015/2016 ka nako ya tshetatshekosešwa ya Melao ya Palamente, makoko a le mantsinyana a ne a ntsha mogopolo wa gore Melao ya yone e tsenyelwa gore Tshisinyo ya go tlhoka Tshepo mo go Moporesistente e dirwe ka tirisso ya dithopho tsa sephiri. Se ga se a ka sa amogelwa ke lekokole la bontsi.

A go latela molao ga go kgonege gore tirisso ya dithopho tsa sephiri e diragadiwe?

Ee, Mmusakgotla a ka laela gore dithopho e nne tsa sephiri. Kokoano Bosets'haba gape e ka dumela go dirisa dithopho tsa sephiri. Tokololo ya Palamente nngwe le nngwe e ka tisa tshisinyo ya gore tshweetso e e rileng e thophiwe ka tirisso ya dithopho tsa sephiri. Gore tshisinyo e e jalo e amogelwe, e tshwanetse go tshagediwa ke bontsi jwa Kokoano Bosets'haba.

g/t

Kgetsi e e kwa Kgotlatshekelong ya Molaotheo e e ka ga 'dithopho tsa sephiri' e kaya eng?

Ka 11 Moranang 2017, UDM e ne ya kopa Kgotlatshekelo ya Molaotheo go pateletsa Palamente go dirisa dithopho tsa sephiri mo Tshisinyong ya go tlhoka Tshepo mo go Moporesistente. UDM e tlhagisa ntlha ya gore matshosetsi a a diriwang ke ANC gore e ile go tsaya dikgato tsa dikgalemo mabapi le Ditokololo tsa Palamente tsa yone tse di ileng go dira tlhopho ya tshagetso eno ga a latele molao wa temokerasi.

g/t

Kwa ntle ga Palamente

go na le ditsamaiso tse di leng teng kwa **ANC** tsa go **tlosa moporesistente** mo maemong a gagwe, jaaka go kile ga diragala fa

Moporesistente wa maloba

Thabo Mbeki

a ne a tloswa mo maemong a gagwe ke **ANC** le go **rola tiro**.